

Hot och våld i arbetsmiljön

Handlingsplanen finns tillgänglig för personal och elever på skolans hemsida.

Mål

På Katedralskolan skall varken personal eller elever utsättas för våld eller hot i sin arbetsmiljö. Var och en som är knuten till skolan ska känna sig trygg.

Vår målsättning är att:

- All personal ska känna till rutinerna vid en vålds- eller hotsituation så att den eller de drabbade snabbt kan få hjälp och stöd.
- Alla elever ska känna till att skolan har en handlingsplan mot hot och våld.
- Skolans förhållningssätt är tydligt och väl känt av både personal och elever.

Exempel på våld och hot

Alla - personal, elever, vårdnadshavare och utomstående kan reagera med hot och våld.

Ofredande

Ofredande kan bestå av knuffar, fasthållande, kastande av föremål mot någon eller något. Likaså kan skrik, tillmälen eller gester allvarligt kränka en person.

Olaga hot

Olaga hot kan föreligga om någon uppsåtligen med ett tillhygge eller ord framkallat allvarlig fruktan för personlig säkerhet eller egendom. (Brottsbalken 4:59).

Mobbning

När en eller flera personer utsätter en enskild person eller en liten grupp för avsiktliga tråkningar och trakasserier under upprepade former. Se skolans likabehandlingsplan.

Misshandel

Misshandel kan föreligga om någon uppsåtligen tillfogar en person skada eller smärta. (Brottsbalken 3:5).

Grov Misshandel

Grov misshandel föreligger om misshandeln är svår, livsfarlig eller särskilt hänsynslös. Likaså om flera personer attackerar en person eller om någon sparkar på en försvarslös person. (Brottsbalken 3:6).

Ansvar

Arbetsgivaren

har huvudansvaret för att åstadkomma en god arbetsmiljö. Arbetsgivaren ska därför utreda vilka risker det finns för våld och hot i arbetet, genomföra åtgärder för att så långt som möjligt förhindra att anställda utsätts för våld eller hot samt kontrollera att alla känner till rutinerna.

Personal

Enligt arbetsmiljölagen 3 kap 4§ har de anställda skyldighet att verka för en god arbetsmiljö. Varje anställd har därför ett ansvar att inte utsätta en arbetskamrat, elev eller annan för våld och hot.

Användbara lagar

Nödvärn (brottsbalken 24:e kapitlet)

En gärning som någon begår i nödvärn utgör brott, endast om det med hänsyn till angreppets beskaffenhet, det angripnas betydelse och omständigheterna i övrigt, är uppenbart oförsvarligt. Rätt till nödvärn föreligger mot:

- Ett påbörjat eller överhängande brottsligt angrepp på person och egendom.
- Den som med våld eller hot eller på annat sätt hindrar att egendom återtas på bar gärning.
- Den som olovligen trängt in eller försöker tränga in i rum, hus, gård eller fartyg.
- Den som vägrar lämna bostad efter tillsägelse.

Envarsgripande (rättegångsbalken 24 kap. 7 §)

Envar kan gripa den som begått brott på vilket fängelse kan följa då denne påträffas på bar gärning eller flyende fot. Även den som är efterlyst för brott kan gripas av envar. Den som gripes ska skyndsamt överlämnas till polisen.

Informationsansvar

- Rektor ansvarar för att informera personalen om handlingsplanen.
- Mentor ansvarar för att eleverna har kännedom om handlingsplanen.
- Rektor ansvarar för att handlingsplanen hålls aktuell.
- Rektor ansvarar för att nyanställd personal informeras.

Rutiner vid hot och våldsituationer:

Elev-elev

En konflikt mellan elever har uppstått med våld/kränkning som följd:

1. Du är som vuxen på skolan skyldig att ingripa. (Tillsynsansvaret)
2. Bedöm om du kan agera ensam som vuxen i konflikten. Om du bedömer att det är förenat med risk att ingripa, påkalla hjälp. Lämna inte platsen utan observera tills hjälp anländer.
3. Ge stöd till den drabbade. Lyssna. Om vård behövs se till att någon följer med till sjukhuset eller följ med hem. Se till att någon finns till hands.
4. Ordna avlösning i klassen.
5. Dokumentera. Skriv en tillbudsrapport. Meddela berörd klasslärare/mentor.
6. Rektor informeras omgående för vidare åtgärder. Beroende på konfliktens art kan polisanmälan och/eller anmälan till socialtjänst och arbetsmiljöverk bli aktuell.
7. Klasslärare/mentor avgör hur det inträffade tas upp i klassen. Elever som bevittnat händelsen kan också ha behov av att bearbeta det inträffade. Föräldrar till inblandade elever informeras om det inträffade.
8. Ett möte i arbetslaget för diskussion och samtal kan vara nödvändigt.
9. Uppföljning ska ske inom en vecka.

Personal-elev

En konflikt har uppstått där personal har kränkt/attackerat en elev/er.

1. Om du som elev blir attackerad av en vuxen personal, försök att komma ifrån platsen direkt. Om detta är omöjligt be någon i närheten att hämta hjälp.
2. Berätta omgående för annan vuxen personal på skolan som hjälper dig att skriva en tillbudsrapport. Lämna inte skolan utan att du har fått stöd.
3. Du som kommit eleven till hjälp ser till att eleven får stöd och hjälp. Om vård behövs se till att någon följer med till sjukhuset eller följer med hem. Se till att någon finns tillhands.
4. Den vuxna personal som du berättat om konflikten för, ska meddela rektor för vidare åtgärder.
5. Beroende på konfliktens art kan polisanmälan och/eller anmälan till arbetsmiljöverket bli aktuell.
6. Ett möte i dina lärares arbetslag kan bli aktuellt för att diskutera och samtala kring det inträffade.
7. Uppföljning ska ske inom en vecka.

Elev-personal

En konflikt har uppstått där elev/er har kränkt/attackerat vuxen personal.

1. Om du som vuxen blir attackerad/kränkt av elev/elever, bedöm om du kan lösa konflikten själv. Om inte, påkalla hjälp alternativt ta dig från platsen. Är detta inte möjligt gäller nödvärnslagen.
2. När den akuta situationen är över skall du dokumentera händelsen i KIA (kommunernas informationssystem om arbetsmiljö), samt kontakta rektor och skyddsombud.
3. Rektor ska se till att du får det stöd och hjälp du behöver. Du ska inte lämna arbetsplatsen utan att ha pratat med någon. Om du är i behov av vård, se till att någon följer med till sjukhuset eller följer med dig hem. Se till att någon finns till hands.

4. Om du anser att tillbudet varit allvarligt skall skolledningen omgående informeras för att starta en utredning. Beroende på konfliktens art kan polisanmälan och/eller anmälan till arbetsmiljöverket bli aktuell.
5. Ett möte i ditt arbetslag för diskussion och samtal kring det inträffade kan vara nödvändigt.
6. Uppföljning ska ske inom en vecka.

Utomstående – elev/personal

Utomstående kommer till skolan för att starta konflikt med någon på skolan.

1. Alla utomstående som kommer till skolan obehörigt skall avvisas. Om vederbörande inte lämnar skolan vid uppmaning, kalla på hjälp. Nödvarnslagen gäller. Vid vägran stanna kvar och observera tills situationen är avklarad. Skolledningen skall meddelas om händelsen (intrånget). Dokumentera händelsen.
2. Om du som lärare skall ha utvecklingssamtal och har orsak att misstänka att vårdnadshavaren kan bli hotfull skall du inte genomföra samtalet ensam. Om konflikt skulle uppstå som inte är hanterbar, be vårdnadshavaren lämna lokalen. Om inte gäller nödvärnslagen. När den akuta situationen är över ska du dokumentera händelsen samt kontakta rektor och skyddsombud.
3. Beroende på konfliktens art kan polisanmälan eller arbetsskadeanmälan bli aktuell.
4. Ett möte i arbetslaget för diskussion och samtal kan vara nödvändigt.
5. Uppföljning ska ske inom en vecka.

Personal - personal/chef

Om det uppstår konflikter inom personalgruppen:

1. Närmaste chef kontaktas.
2. Tänk på att du har möjlighet att ta med ditt fackliga ombud.
3. I andra hand kontaktas förvaltningschefen.
4. Ett möte i arbetslaget för diskussion och samtal kan vara nödvändigt.
5. Se riktlinjer Skara Kommun

Åtgärder för att förebygga våld och hot om våld

- Aktivt värdegrundsarbete
- Ett aktivt och engagerat elevråd
- Återkommande diskussion kring värdegrund och hälsa på mentorstid.
- Ordningsregler
- Likabehandlingsplan
- Personal som rör sig bland eleverna.
- Se till att innehållet i handlingsplanen blir känt för personal och elever.

Dokumentation

Hot och våld-situationer skall dokumenteras i antingen tillbudsrapport eller Arbetsskadeanmälan KIA.

För aktuella telefonnummer till rektor och skyddsombud se skolans hemsida www.katedralskolan.nu